

## Spectrum-SPCO

### Regeling medicijnverstrekking en medisch handelen

#### Communicatie

CvB	18 december 2012	Ter bespreking in staf (o.a. advies Besturenraad ingewonnen)
MO	12 januari 2013	Ter eerste advisering
GMR	13 februari	Ter bespreking
MO	21 februari 2013	Ter advisering
GMR	15 april 2013	Ter advisering
CvB	17 april 2013	Ter definitieve vaststelling
CvB/GMR	2014	Evaluatie

#### 1. Inleiding

1. Leerkrachten worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn, die meestal eenvoudig te verhelpen is. Ook kunnen leerkrachten door ouders of verzorgers worden verzocht medicijnen aan leerlingen toe te dienen. Door bovengenoemde activiteiten te verrichten begeeft de leerkracht zich op een terrein waarvoor hij/zij niet gekwalificeerd is en aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen zekere verantwoordelijkheden. Wanneer bij het verrichten van medische handelingen fouten worden gemaakt kan de leerkracht voor deze handelingen aansprakelijk worden gesteld.
2. Deze regeling beschrijft de wijze waarop onze scholen handelen inzake medicijnverstrekking en medisch handelen.
3. Deze regeling is ter advisering voorgelegd aan de GMR en het Management Overleg (directeuren).
4. Deze regeling heeft als ingangsdatum 1 mei 2013.

#### 2. De regelgeving

1. De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg.
2. De Wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel.
3. De Wet BIG geeft waarborgen voor de goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan regels worden gesteld aan onder meer schoolbesturen en leerkrachten als het gaat om de in de Wet BIG genoemde medische handelingen.
4. Personen die niet vallen onder de groep van beroepsbeoefenaren zoals bedoeld in de Wet BIG mogen alleen medische handelingen verrichten indien hiervoor een bekwaamheidsverklaring is afgelegd door een arts.

#### 3. Onderscheiden situaties

1. Bij medicijnverstrekking en medisch handelen dienen de volgende situaties te worden onderscheiden:
  - a. De leerling wordt ziek op school
  - b. Het op verzoek van ouders/verzorgers verstrekken van medicijnen aan hun eigen kind
  - c. Het uitvoeren van medische handelingen bij leerlingen.
2. De eerste situatie laat de leerkracht c.q. schoolleiding geen keus. Wanneer een leerling op school ziek wordt of een ongeluk krijgt, bepaalt de leerkracht zo mogelijk in overleg met collega's hoe gehandeld dient te worden.
3. Bij de tweede en derde situatie kan de schoolleiding kiezen of zij al dan niet medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van medische handelingen. Van groot belang hierbij is dat er altijd tenminste één leerkracht beschikbaar dient te zijn voor het uitvoeren van dergelijke handelingen.

4. Voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

#### **4. Nadere uitwerking van de onderscheiden situaties**

##### **4.1 De leerling wordt ziek op school**

1. In het algemeen is een leerkracht niet deskundig om een juiste diagnose te stellen.
2. In geval van ziekte neemt de leerkracht contact op met de ouders of verzorgers om te overleggen wat er moet gebeuren. De leerkracht vraagt toestemming om een bepaald medicijn te verstrekken. Dit geldt ook voor het toedienen voor relatief onschuldige medicijnen, zoals paracetamol.
3. In het geval dat ouders of verzorgers niet te bereiken zijn, blijft de leerling op school en wordt de situatie nauwlettend gevolgd.
4. Bij twijfel wordt een (huis)arts geraadpleegd.

##### **4.2 Het op verzoek verstrekken van medicijnen aan leerlingen**

1. Wanneer leerlingen medicatie krijgen voorgeschreven welk een aantal malen per dag dient te worden gebruikt, dient dit ook tijdens schooluren te gebeuren.
2. Ouders vragen in een dergelijke situatie aan de schoolleiding c.q. de leerkracht deze middelen te verstrekken.
3. Het gaat hier vaak niet om eenvoudige middelen, maar ook om middelen welke bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid kunnen leiden.
4. De toestemming van de ouders of verzorgers dient schriftelijk te worden vastgelegd.
5. Tevens wordt schriftelijk vastgelegd: om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden deze dienen te worden toegediend, op welke wijze dit moet geschieden, het tijdstip waarop dit moet gebeuren, de wijze van bewaren en opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum (moeten de medicijnen bijv. achter slot en grendel worden bewaard of gekoeld).
6. Wanneer medicijnen gedurende een langere periode worden gebruikt, wordt regelmatig met de ouders of verzorgers overlegd over de ziekte en het bijbehorende medicijngebruik.
7. De medicijnen worden in ontvangst genomen in de originele verpakking en staan op naam van de betreffende leerling.
8. Wanneer een leerling niet goed op een medicijn reageert of wanneer bij de toediening een fout wordt gemaakt, wordt onmiddellijk een arts en worden vervolgens de ouders gewaarschuwd.

##### **4.3. Het uitvoeren van medische handelingen aan leerlingen**

1. In uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan leerkrachten vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen (meten van de bloedsuikerspiegel door middel van een vingerprikje, het geven van sondevoeding).
2. De leerkracht die dergelijke handelingen verricht, neemt hiermee bepaalde verantwoordelijkheden op zich.
3. De zorgvuldigheid dient voor de leerling, de ouders of verzorgers, de leerkracht en de schoolleiding zoveel mogelijk te worden gewaarborgd.
4. De ouders of verzorgers geven voor dergelijke ingrijpende handelingen schriftelijke toestemming.
5. Alvorens een leerkracht dergelijke handelingen verricht, dient hij te worden geïnstrueerd hoe deze handeling moet worden uitgevoerd.
6. Het naar tevredenheid uitvoeren van de handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een bekwaamheidsverklaring.
7. De bekwaamheidsverklaring wordt afgegeven door een arts of door een door hem aangewezen en geïnstrueerde vertegenwoordiger.

#### **5. Toelaten van leerlingen**

De school spant zich in zorgbehoevende leerlingen te plaatsen. Indien de school, na zorgvuldige afweging van alle mogelijkheden, niet kan voldoen aan de zorgbehoefte van een leerling, kan de directeur besluiten de betreffende leerling niet in te schrijven.

## **6. Schoolgids**

1. In de schoolgids wordt verwezen naar deze regeling.

2. Voor de toepassing van deze regeling heeft de school een protocol opgesteld.

Bijlage 1: Verklaring bekwaamheid uitvoeren van medische handelingen

Bijlage 2: Verklaring toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Bijlage 3: Verklaring toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen

Bijlage 4: Verklaring toestemming tot handelwijze voor als de leerling op school ziek wordt

Bijlage 5: Richtlijn hoe te handelen bij een calamiteit

**Bijlage 1**

**Verklaring  
Bekwaamheid uitvoeren van medische handelingen**

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling,

---

---

---

verklaart, dat

Naam werknemer: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Werkzaam bij/aan: \_\_\_\_\_

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.  
De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

Naam leerling: \_\_\_\_\_

Geboortedatum: \_\_\_\_\_

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

---

---

---

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

---

Ondergetekende:

Naam: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Werkzaam aan/bij: \_\_\_\_\_

Handtekening: \_\_\_\_\_

Plaats: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_

**Bijlage 2**

**Verklaring  
Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek**

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijnen aan:

Naam leerling: \_\_\_\_\_

Geboortedatum: \_\_\_\_\_

Adres: \_\_\_\_\_

Postcode & plaats: \_\_\_\_\_

Naam ouders/verzorgers: \_\_\_\_\_

Telefoon thuis: \_\_\_\_\_

Telefoon werk: \_\_\_\_\_

Naam huisarts: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

Naam specialist: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Naam van het medicijn: \_\_\_\_\_

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

Medicijnen mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Dosering van het medicijn: \_\_\_\_\_

Wijze van toediening: \_\_\_\_\_

Wijze van bewaren: \_\_\_\_\_

Controle op vervaldatum door: \_\_\_\_\_

Functie en eventuele bijwerkingen: \_\_\_\_\_

*Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:*

Naam: \_\_\_\_\_

Ouder/verzorger: \_\_\_\_\_

Handtekening: \_\_\_\_\_

Plaats: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_

### **Medicijninstructie**

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op \_\_\_\_\_ (datum)

**DOOR:**

Naam: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Van: \_\_\_\_\_ (instelling)

**AAN:**

Naam: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Van: \_\_\_\_\_ (school)

**Bijlage 3**

**Verklaring  
Toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen**

Ondergetekende geeft toestemming voor het uitvoeren van de zogenoemde 'medische handeling' op school bij:

Naam leerling: \_\_\_\_\_

Geboortedatum: \_\_\_\_\_

Adres: \_\_\_\_\_

Postcode en plaats: \_\_\_\_\_

Naam ouders/verzorgers: \_\_\_\_\_

Telefoon thuis: \_\_\_\_\_

Telefoon werk: \_\_\_\_\_

Naam huisarts: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

Naam specialist: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

Naam medisch contactpersoon: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

\_\_\_\_\_ uur

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

---

---

---

Manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

---

---

---

Eventuele extra opmerkingen:

---

---

---

Bekwaamheidsverklaring aanwezig: ja/nee



vervolg bijlage 3

### Instructie medisch handelen

Instructie van de 'medische handeling' en de controle op de juiste uitvoering is gegeven op:

\_\_\_\_\_ (datum)

**DOOR:**

Naam: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Van: \_\_\_\_\_ (instelling)

**AAN:**

Naam: \_\_\_\_\_

Functie: \_\_\_\_\_

Van: \_\_\_\_\_ (school)

Ondergetekende:

Naam: \_\_\_\_\_

Ouder/verzorger: \_\_\_\_\_

Handtekening: \_\_\_\_\_

Plaats: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_

## Bijlage 4

(aanvulling te gebruiken als bijlage bij het inschrijfformulier van de school)

### Verklaring

#### Toestemming tot handelwijze voor als de leerling op school ziek wordt

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt of zich verwondt. In een dergelijk geval zal de school altijd contact opnemen met de ouders, verzorgers of met een andere, door hen aangewezen persoon. Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet, dan zal de leerkracht een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is bij een eenvoudige pijnstiller of dat een arts geconsulteerd dient te worden. Als u met het bovenstaande instemt, wilt u dan dit formulier invullen en ondertekenen. Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling: \_\_\_\_\_

Geboortedatum: \_\_\_\_\_

*(Wanneer onderstaande gegevens reeds op het inschrijfformulier vermeld zijn, hoeft u dit niet in te vullen)*

Adres: \_\_\_\_\_

Postcode en plaats: \_\_\_\_\_

Naam ouders/verzorgers: \_\_\_\_\_

Telefoon thuis: \_\_\_\_\_

Telefoon werk: \_\_\_\_\_

Naam huisarts: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

Te waarschuwen persoon indien de ouders of verzorgers niet te bereiken zijn:

Naam: \_\_\_\_\_

Telefoon thuis: \_\_\_\_\_

Telefoon werk: \_\_\_\_\_

*Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:*

- MEDICIJNEN:

\_\_\_\_\_

- ONTSMETTINGSMIDDELEN:

\_\_\_\_\_

- ZALF e.d. (tegen bijv. insectenbeten):

\_\_\_\_\_

- PLEISTERS:

\_\_\_\_\_

- OVERIG:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

*Ruimte voor zaken die hierboven niet genoemd zijn:*

---

---

---

*Wilt u eventuele veranderingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan de school?*

Ondergetekende:

Naam: \_\_\_\_\_

Ouder/verzorger van: \_\_\_\_\_

Handtekening: \_\_\_\_\_

Plaats: \_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_

## **Richtlijn**

### **Hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van**

- Het toedienen van medicijnen aan een kind;
- Het uitvoeren van een medische handeling:
  - Laat het kind niet alleen. Blijf rustig. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen.
  - Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat een van de kinderen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen).
  - Bel direct de huisarts of specialist van het kind.
  - Bel bij een ernstige situatie direct alarmnummer 1-1-2.
  - Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
  - Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
    1. Naam van het kind;
    2. Geboortedatum;
    3. Adres;
    4. Telefoonnummer van ouders of verzorgers dan wel andere door de ouders of verzorgers aangewezen personen;
    5. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
  - Bel de ouders of verzorgers dan wel de door de ouders of verzorgers aangewezen persoon:
    1. Leg duidelijk uit wat er gebeurd is;
    2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd;
    3. Geef in geval van ziekenhuisopname door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.